

FastStone (Image viewer) (FS) Workshop

Belangrijk: je kunt met FS van alles met een foto doen en ook uitproberen en verprutsen. Zolang je deze niet actief (opnieuw) opslaat, kun je alles met <Undo> weer terug krijgen. En als je bij net verlaten van de foto niets opslaat is het origineel altijd nog intact. Als je een mooi bewerkte foto hebt gekregen die je wilt bewaren is het dan kun je deze opslaan onder een andere naam, b.v. met -wz achter de naam (wijziging). Dan kan gewoon in dezelfde map als de originele foto. Bij sorteren op naam komen de originele en de aangepaste foto naast elkaar te staan en kun je het resultaat vergelijken. Je kunt op die manier zelfs meerdere versies maken met -wz1, -wz2, -wz3 enz.

De originele foto altijd bewaren! B.v. als je later een uitgebreider bewerkingspakket zou gaan gebruiken. Bij (telkens) wijzigen en opnieuw opslaan met dezelfde naam in .jpg formaat gaat er kleuren verloren in de foto.

Als je mogelijk van plan bent later een uitgebreider pakket te gaan gebruiken (Lightroom, Fotoshop, GIMP) is het goed de camera zo in te stellen dat deze RAW foto's maakt (of RAW + jpg). Een RAW foto is een exacte kopie van het licht dat op de sensor valt en kan veel uitgebreider worden bewerkt dan een .jpg foto, die altijd al bewerkt (gecomprimeerd) uit de camera komt. (Niet met FS, die gebruikt alleen het jpg beeld).

Zoals in de uitleg is aangegeven bestaat FS uit **twee onderdelen**:

- **Het eerste deel is de verkenner, browser** (deze naam wordt gebruikt in FS) en bestaat normaal uit de volgende onderdelen (zie pag. 2 in de uitleg):
 1. Een "Menu balk", een "Control balk" en een "Tool balk" bovenin met heel veel mogelijkheden voor het omgaan met mappen en bestanden (vergelijkbaar met de Windows verkenner) en het ordenen daarvan. Elk icoontje heeft een "Mouse-over" (Als je de muis erboven houdt) waarin het doel te zien is.
 2. Het onderdeel "mappen" linksboven, net als in de verkenner de gebruikte mappen(structuur).
 3. In de midden een presentatie van de foto's in de gekozen map in het linkerdeel. De presentatie kan worden gewijzigd m.b.v. het menu-item "Beeld"/"Weergave". Deze keuzes staan ook in het midden van de "Tool balk":

4. Het onderdeel "Afbeeldingsvenster". Met het menu "Beeld" / "Lay-out" kan dit worden ingesteld op "Links", "Rechts" of "Groot". Kiezen wat je het handigst vindt. Deze mogelijkheden staan ook rechtsboven in de "Menu balk":

Met de browser kunnen alleen foto's of video's worden bekeken en in hun mappen.

- **Het tweede deel is de viewer**, waarmee "full-screen" foto's en video's kunnen worden bekeken. Hier kun je op heel veel plaatsen menu's of bedieningsacties vinden om de foto te bewerken: (als de standaardinstellingen niet zijn aangepast)
 1. Muis midden op het scherm geeft een "loupe" (zie ook punt 7).
 2. Muis langzaam naar onderen bewegen geeft een witte pijl links of rechts. Naar vorige, volgende foto.
 3. Muis tegen de rechter rand van het scherm geeft eigenschappen van de foto (EXIF, Histogram of eigen info). (zie pag. 3 Uitleg)
 4. Muis tegen de linker rand van het scherm geeft een uitgebreid menu. (zie pag. 4 Uitleg)

5. Muis tegen de bovenkant van het scherm geeft een horizontale lijst van alle foto's in de geopende map en de "Tool balk". (zie pag. 5 Uitleg)
6. Muis tegen de (linker) onderkant van het scherm geeft de "Control balk" en een klein navigatie window (zie pag. 6 Uitleg)
7. Links (**kort**) klikken midden op de getoonde foto: geeft een vergroting tot ong. 175 %. Je kunt nu de foto verschuiven. Opnieuw kort klikken geeft de normale foto. Links (**iets langer**) klikken van de linker muisknop doet hetzelfde, maar de foto wordt weer normaal bij loslaten. Nu met vasthouden van de linker muis kun je de foto verschuiven.
8. Rechts klikken geeft een menu met veel opties (klikmenu). (zie pag. 7 Uitleg)

De muis

- Op vrijwel alle plaatsen waar je schuifjes kunt zien, kun je met het muiswielje de schuif bewegen als je deze boven het schuifje houdt.
- In de fullscreen mode kun je met het muiswielje in- en uitzoomen op een foto.

Het menu-item "Instellingen" in de Menu balk van de browser geeft 4 mogelijkheden:

- Taal: hiermee kun je de taal van FS wijzigen
- Wijzigen stijl: Helder of Donker.
- Database Manager, wordt gebruikt voor de snelheid van FS, niet wijzigen.
- Als laatste de echte Instellingen van het programma, heel uitgebreid. Schijf vooral op wat je verandert, anders kun je het misschien niet terugvinden als er iets onverwachts gebeurt.

Workshop:

Je kunt nu het volgende oefenen:

1. Als je een bewerking hebt gedaan op een foto, kun je deze ongedaan maken door te klikken op "Ongedaan maken" in het linker menu of de toets combinatie <Ctrl-Z>. De bewerking opnieuw uitvoeren kun je doen door "Opnieuw" te kiezen of <Ctrl-Y>. Op die manier kun je snel een resultaat vergelijken van voor en na de bewerking. Ongedaan maken kun je meerdere keren achter elkaar doen.
2. Het uitsnijden, croppen van een foto. Denk aan de 1/3 regel of "Regel van derden".
3. Zuiver alleen de maat van de foto aanpassen (kleiner maken), als je deze b.v. wilt gebruiken op een fototoestel of website of deze wilt mailen in een kleiner formaat. Dit is dus geen uitsnijden.
4. Het spiegelen en draaien van de foto. Dit b.v. om een foto recht te zetten.
5. Het lichter maken van schaduwen en donkerder maken van lichte stukken. Als je een foto maakt bij felle zon (dus met veel harde schaduwen) zorg dan dat je foto bij het maken iets wordt onderbelicht. Een donker stuk bevat eigenlijk altijd nog wel een beeld, een te licht stuk kan zo zijn "uitgebeten" (compleet wit) worden, dat het niet te herstellen is.
6. Verder aanpassen van de kleuren.

Klonen en retoucheren

Thuis uitproberen:

1. Tekenen en teksten schrijven in/over een foto kun je met het "Tekenscherf" i het linker menu. Zorg er direct na het openen van dit scherm voor dat je een van de opties kiest links in de rij. Bij

- openen staat n.l. altijd het selectietool geselecteerd, als je dus een tekst wilt maken, klik dan op de knop met de "A".
2. Verscherpen van een foto kan bij beelden die **net niet** scherp zijn een verbetering opleveren (tot max. 20 bij het schuifje). Verder verscherpen levert over het algemeen hele absurde beelden op. Een echt onscherpe foto kent maar één uitweg: de prullenbak. Van gewoon van alles hier uitproberen en (zeker in het begin) opschrijven wat je bij welke foto hebt gedaan kun je een hoop leren.
 3. Rode ogen verwijderen werkt over het algemeen vrij netjes, hier ook uitproberen wat het mooiste resultaat oplevert. Rode ogen worden altijd zwart gemaakt, bij sommige bekenden lijkt dat wat vreemd. Maar ja, rode ogen is erger.

Opdrachten voor vanmorgen:

• **Opdracht 1: Uitknippen of croppen**

- Gebruik hiervoor de foto "Chartreuse 3" en zorg dat de lijnen van het plafond en de vloer precies in de linkerhoek uitkomen. De meeste mensen vinden foto's met lijnen die uit een hoek komen mooier.
- Ga (in full screen mode) naar het linker menu en kies onder "Rotatie en Grootte" het item "Bijsnijden" of druk op de toets <X>.
- Midden onderin beeld kun je nu kiezen voor de manier van uitsnijden: "Originele verhouding" en een uitgebreide lijst van andere verhoudingen (b.v. Vierkant) of afmetingen.
- De stippellijn in het beeld kun je nu verschuiven door te klikken en schuiven op een rand of een hoek totdat je vindt dat het goed is. De hele rechthoek kun je verschuiven door in het midden te klikken en te schuiven.
- Je kunt een 1/3 raster krijgen door op het knopje onderin te klikken. Dit is een hulp bij het croppen zodat een belangrijk deel van de foto op 1/3 staat van de breedte en/of hoogte staat.
- Gebruik de Originele verhouding voor deze opdracht.
- Als je klaar bent klik je op de knop "Bijsnijden" rechts onder.
- Je kun nu de bewerkte foto opslaan (onder een andere naam).

• **Opdracht 2: De maat van de foto aanpassen (= kleiner maken)**

- Gebruik dit alleen om de maat van een foto kleiner te maken, groter maken voegt alleen rara pixels toe aan de foto.
- Gebruik de vorige foto.
- Kies in het linker menu: "Afmeting Afbeelding" of de toetsen <Ctrl-R>.
- Je kunt nu de grootte van de foto kiezen in Pixels, Procenten of Afdruk grootte. Dat laatste is nogal specialistisch, zeker als je iets wilt doen met het aantal pixels per inch.
- Een beetje verkleiner is op het beeld niet direct zichtbaar omdat dit automatisch wordt geschaald naar de maat van het beeld. Voer 1000 pixels in als Breedte.
- Drukken op "OK" voert de bewerking uit.
- Je kunt nu de bewerkte foto opslaan (onder een andere naam).

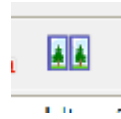
• **Opdracht 3: Spiegelen en draaien**

- Kies de foto "Chartreuse 3" en zet deze recht.
- Klik in het linker menu onder "Rotatie en Grootte" op "Spiegeling Horizontaal" en bekijk of en hoeveel het beeld schuin staat door beide situaties te vergelijken. De toets <H> gebruiken kan ook.

- Klik op “Anders” (of toetsen <Alt-R>). Er verschijnt een kleiner beeld met een raster. Als dat laatste niet zo is, klik dan op de knop “Toon Raster” rechtsonder. Dat raster kun je verschuiven met de rechter muisknop.
 - Kies een lijn (hor. of vert.) als referentie, nu dus de vloer naast de trap. Zorg dat het raster precies op die vloer komt. Met de schuifbalk (heel grot), met de pijltoetsen (fijn) of zelfs met het muiswielje kun je nu de foto draaien tot hij recht staat.
 - Met “Auto Uitsnede” wordt de gedraaide foto automatisch bijgesneden.
 - Een heel mooie mogelijkheid is “Auto Roteren”. Je trekt een lijn in de foto die hor. of vert. moet worden en FS doet de rest.
 - Zorg dat een foto (zeker eentje met veel gebouwen b.v.) voor je gevoel recht staat, en niet volledig volgens de lijnen in FS, dat geeft een plezieriger beeld.
- **Schaduw en hooglichten (lichte stukken in een foto) bijwerken**
 - Kies foto “Chartreuse 1”.
 - Zet deze recht en bewaar deze tussenstand als een foto met dezelfde naam met “-wz1” achter de naam. Dus de nieuwe naam wordt “Chartreuse 1-wz1”
 - Ga verder met de zojuist rechtgezette foto. Kies onder het kopje “Kleuren” het item “Auto Aanpassen Kleuren”. Vind je dit goed genoeg? Bewaar deze nieuwe foto met “-wz2”, dus met de naam “Chartreuse 1-wz2”.
 - Kies nu opnieuw de foto “Chartreuse 1-wz1” om straks te kunnen vergelijken.
 - Kies nu “Belichting aanpassen” in het linker menu. Kijk eerst of bij alle waarden de correctie op 0 staat. Bekijk wat er gebeurd als je de beide schuifjes links “Onderbelichting” en “Overbelichting” verschuift. In de meeste foto’s moet de overbelichting worden vermindert (schuif naar links) en het licht in de onderbelichting worden versterkt (schuif naar rechts). Bij de meeste foto’s – als ze een klein beetje goed gemaakt zijn – moet -15 voor de overbelichting en +15 voor de onderbelichting voldoende zijn (een enkele keer tot + of – 30).
 - Probeer ook of de schuifjes “Contrast” en/of “Verzadiging” nog iets kunnen toevoegen. Een hoger contrast geeft wel vaak weer een donkerder foto voor foto’s die al wat donker zijn. Dit moet je dan weer compenseren door de schaduw verder op te lichten.
 - Als je tevreden bent kun je de bewerkte foto weer opslaan met de naam “Chartreuse 1-wz3”
- **Tenslotte kun je de kleuren nog verder aanpassen**
 - Ga verder met de laatst bewerkte foto “Chartreuse 1-wz3”.
 - Kies “Aanpassen kleuren” in het linker menu.
 - “Helderheid”, “Contrast”: gewoon uitproberen, maar begin met “Gamma”, dat heeft het meest invloed op de foto. Dit is bedacht om de kleuren op een monitor aan de werkelijkheid en aan een printer aan te passen. Voor digitale foto’s zijn er ook andere manieren, maar deze werkt nog steeds goed. Het doel is de foto aan te passen met een niet gelijkmatige verandering van de belichting in tegenstelling tot Helderheid, Schaduw en Hooglichten. Soms levert het aanpassen van Gamma verrassende resultaten op. Vaak moet je wel wat corrigeren door de Helderheid ook aan te passen.
 - De schuifjes voor de basiskleuren worden maar zelden gebruikt, alleen ter correctie van een kleur. Eigenlijk nooit meer dan + of -5 gebruiken. Tenzij je de werkelijkheid wilt verlaten.
 - “Tint” geeft een verschuiving van rood naar groen en andersom.
 - Als je klaar bent, bewaar dan de bewerkte foto met de naam “Chartreuse 1-wz4”.

- **Tenslotte gaan we de vier gemaakte foto's vergelijken**

- Ga naar de FS browser.
- Selecteer de vier gemaakte foto's (met de Shift toets ingedrukt) en klik daarna op dit icoontje in de "Control balk".
- De vier foto's verschijnen nu alle vier in hun eigen windowtje.
- Je kunt de maat van de afbeeldingen aanpassen door het scrol wieltje op de muis te gebruiken.

- **Het verwijderen van ongewenste stukken in een foto en het verwijderen van stof e.d. op een lens.**

- Start met de foto "Valencia".
- Klik op "Kloon en Retoucheer" in het linker menu of toets <O>. (de letter O).
- Midden boven in het beeld kun je nu kiezen voor "Kloon" of "Retoucheer".
- Met Kloon maak je een exacte kopie van een gekozen deel van de foto naar een ander deel dat je wilt laten verdwijnen of dat je ergens wilt toevoegen. Bij Kloon kun je linksboven de Dekking en de grootte van de kopie-cirkel aanpassen. Dat laatste kan ook weer met het scrol wieltje.
- Met "Retoucheer" kun je vlekjes of lijntjes laten verdwijnen waarbij de randen van het nieuwe deel automatisch worden aangepast aan de omgeving.
- Kloon de reflectie van het licht weg linksonder in het water.
- Selecteer "Retoucheer" en poets de steen in het water rechts weg.
- Als je zin en tijd hebt kun je ook de belichting en de kleuren van de foto nog aanpassen.
- Bewaar de foto met de naam "Valencia-wz"
- Vergelijk de originele foto en de nieuwe foto.

Veel plezier met het bekijken en verfraaien van je foto's. Veel oefenen en bekijken wat het resultaat wordt. Opschrijven welke verandering je mooi vindt. Probeer te achterhalen welke aanpassingen bij welk soort foto's een mooi resultaat oplevert.

!!!!!!!!!! Succes !!!!!!!!!!!